

ستاره بخش

جو جو مویز

ترجمه‌ی شهرزاد صالحی

نشر میلکان

کلیسا و جلسه. جلسه و کلیسا. گاهی آلیس و نکلیو احساس می‌کرد فقط یک سرگرمی خسته‌کننده‌ی روزانه را با یک سرگرمی خسته‌کننده‌ی دیگر جایگزین کرده است. همان روز صبح، کشیش مکینتاش تقریباً دو ساعت زمان صرف نکوهش گناهکارانی کرده بود که ظاهراً مشغول برنامه‌ریزی سلطه‌ی شیطانی بر این شهر کوچک بودند و حالا خود را باد می‌زد و به طرز نگران‌کننده‌ای به نظر می‌رسید که آماده است دوباره شروع به صحبت کند.

بنت زمزمه کرد: «کفش‌هات روپوش. یکی ممکنه تو رو بینه.» آلیس گفت: «به‌خاطر این گراماست. این‌ها پاهای انگلیسی هستن. به این دماها عادت ندارن.» او مخالفت درمانده‌ی شوهرش را احساس می‌کرد، اما خستگی و گرما به‌حدی بود که نمی‌توانست اهمیتی بدهد. گوینده صدایی خواب‌آور داشت که باعث می‌شد او از هر سه حرف یکی را متوجه شود: جوانه‌زن... غلاف... کاه... پاکت‌های کاغذی.... برای همین به‌سختی می‌توانست به ادامه‌ی صحبت‌ها اهمیت دهد.

شنیده بود که زندگی مشترک ماجراجویی خواهد بود، سفر به سرزمینی جدید! به‌هرحال با مردی امریکایی ازدواج کرده بود. غذای جدید! فرهنگ جدید! تجارب جدید! خود را در نیویورک، در کتوشلواری دوتكه، در رستوران‌های شلوغ، و در پیاده‌روهای پرازدحام تصور کرده بود. تصور کرده بود که برای خانه نامه خواهد نوشت و از تجارب جدیدش تعريف خواهد کرد:

«او، آلیس رایت؟! همونی نیست که با اون امریکایی خوش قیافه ازدواج کرده بود؟ بله، یه کارت‌پستان ازش رسید دستم، توی سالن اپرای متروپولیتن یا سالن کارنگی بود....»

هیچ‌کس به او هشدار نداده بود که باید از ظرف‌های چینی باکیفیت استفاده کند، با خاله‌های مسن صحبت کند، آن‌همه وصله‌پنه بزند و بافتی بی‌اهمیت بیافد، و حتی بدتر، آنقدر موعظه‌های شدیداً خسته‌کننده بشنود. جلسات و موعظه‌های بی‌پایان که چندین دهه به طول می‌انجامند. البته که این مردان صدای خود را دوست داشتند! آلیس احساس می‌کرد چهار بار در هفته به مدت چندین ساعت سرزنش می‌شود.

خانواده‌ونکلیو در مسیر بازگشت خود به اینجا در بیش از سیزده کلیسا توقف کرده بودند و تنها موعظه‌ای که آلیس از آن لذت برد در چارلزتون بود، که در آن کشیش

فصل اول سه ماه قبل

همه‌ی کسانی که بیرون از فروشگاه یا در حال گذر از زیر سایه‌ی درختان اوکالپیتوس بودند و با بادبزن خود را باد می‌زدند توافق داشتند که هوا برای ماه سپتامبر به طرزی غیرعادی گرم است. سالن جلسه در بیلی ویل مملو از بوی صابون قلیایی و عطر کهنه بود و همه در لباس‌های مجلسی پوپلین، و کتوشلوارهای تابستانی به تن در شلوغی تنگ هم نشسته بودند. گرما حتی در دیوارهای چوبی هم نفوذ کرده بود و ناله‌ی اعتراض و غیرغیر چوب‌ها نیز بلند شده بود. آلیس پشت‌سر بنت در حرکت بود و بنت در امتداد ردیف صندلی‌های پر به جلو می‌رفت. هر فرد که با آهی نیمه‌سرکوب شده از صندلی خود بلند می‌شد آلیس معذرت می‌خواست و می‌توانست قسم بخورد گرمای بدن همه به او منتقل شد.

«خیلی معذرت می‌خوام. خیلی معذرت می‌خوام.» بنت بالاخره به دو صندلی خالی رسید و آلیس که از شدت خجالت سرخ شده بود نشست و نگاه‌های چپ‌چپ اطرافیان را نادیده گرفت. بنت به یقه‌ی کت خود نگاه کرد و غبارهای خیالی روی آن را پاک کرد و بعد متوجه دامن آلیس شد. زمزمه کرد: «لباست رو عوض نکردي؟»

«گفتی دیر مون شده.»

«منظورم این نبود که با لباس خونه بیای بیرون!» آلیس تلاش کرده بود که پای کاتچ^۱ بپزد و آنی را تشویق کند که غذایی غیراز غذاهای جنوبی سر میز بیاورد، اما سیب‌زمینی‌ها سبز شده بودند و او نتوانسته بود گرما را اندازه‌گیری کند. برای همین، وقتی گوشت را داخل ماهی تابه انداخته بود، روغن به لباس‌هایش پاشیده بود. این طور شد که وقتی بنت به‌دبیال او آمد (و البته که آلیس گذر زمان را فراموش کرده بود) نتوانست درک کند که چرا وقتی جلسه‌ی مهمی پیش‌روست، آلیس آشپزی را به دست خدمتکار نمی‌سپارد.

آلیس دستش را روی بزرگ‌ترین لکه‌ی روغن روی دامنش قرار داد و تصمیم گرفت در طی یک ساعت بعد دستش را در همان محل نگه دارد، چون قرار بود یک ساعت زمان ببرد یا شاید دو ساعت یا — خدا به فریادش برسد — شاید سه ساعت.

بعخشی از کار، اداره‌ی پیشرفت کاری سیستمی از کتابخانه‌های سیار، در چندین ایالت به کار گرفته شده و حتی تعدادی هم اینجا در کنتاکی هستند. ممکنه بعضی از شما درباره کتابخانه‌ای که در شهر هارلان بنا کرده‌اند چیزی شنیده باشید. بله؟ خب، موقعيت خیلی زیادی داشته. تحت حمایت خانم روزولت و اداره‌ی پیشرفت کاری...»

«اون وابسته‌ست به نظام اسقفی.»
«چی؟»

«خانم روزولت. اون وابسته‌ست به نظام اسقفی.»

گونه‌ی خانم بریدی لرزید. «خب، ما این رو علیه خانم روزولت استفاده نمی‌کنیم. اون بانوی اول کشور ماست و تلاش می‌کنه کارهای بزرگی برای کشورمون انجام بده.»

«اون باید تلاش کنه جای خودش رو بدونه، نه این که همه‌جا رو بریزه به هم.» مردی غبغبار، که کتوشلوار کتان کمرنگی به تن داشت، سرش را تکان داد و به دنبال جلب توافق دیگران به اطراف نگاهی انداخت. در طرف مقابل، پگی فورمن دقیقاً در همان لحظه که آليس متوجه او شد، به جلو خم شد که دامنش را مرتب کند. طوری به نظر رسید که گویا آليس مشغول خیره‌شدن به او بوده است. پگی اخمي کرد و سرش را بالا گرفت. به دختری که کنارش نشسته بود چیزی گفت که او نیز به جلو خم شد تا همان نگاه غیردوستانه را نثار آليس کند. آليس به صندلی اش تکیه داد و سعی کرد رنگ سرخی را که از خجالت برگوئه‌هایش نشسته بود کمرنگ کند.

بنت مدام به او می‌گفت: «آليس، تو نمی‌تونی اینجا زندگی رو شروع کنی، مگه این که چندتا دوست پیدا کنی.» انگار آليس می‌توانست دل پگی فورمن و گروه دوستان ترش روی او را به دست آورد.

آليس زمزمه کنان گفت: «عزیزدلت داره دوباره سمت من ورد و جادو می‌خونه.»
«اون عزیزدل من نیست.»
«ولی خب فکر می‌کرد که هست.»
«بهت گفتم. ما فقط بچه بودیم. من با تو آشنا شدم و... خب، همه‌چی گذشته.»
«کاش این رو به اون می‌گفتی.»

به قدری طولانی صحبت کرد که جماعت صبرشان لبریز شد و همه به اتحاد تصمیم گرفتند با صدای آواز خود صدای او را قطع کنند، تاین که متوجه منظورشان شد و نسبتاً عصبانی بساط مذهبی خود را جمع کرد. تلاش‌های بی‌حاصل او برای این که صدای خود را بلند کند تا از میان صدای آواز مصمم آنان به گوش برسد آليس را به خنده و داشته بود.

جماعت بیلی ویل در کنتاکی به شکل نامیدکننده‌ای مسحورشده به نظر می‌رسیدند.

« فقط کفش‌هات رو پوش آليس. خواهش می‌کنم.»
با خانم اشمیت، که دو هفته‌ی پیش در اتاق نشیمن او چای نوشیده بود، چشم در چشم شد. دوباره به جلو نگاه کرد و سعی کرد چندان دوستانه به نظر نرسد، مبادا برای بار دوم به آنجا دعوت شود.
« خب هنک، از توصیه‌ی بابت ذخیره‌ی غلات ممنزنم. مطمئناً اطلاعات زیادی در اختیار ما قراردادی.»

همان طورکه آليس پاهایش را داخل کفش می‌کرد، کشیش افزود: «اوه، نه. خانم‌ها و آقایان، بلند نشید. خانم بریدی خواهش کردند که چند لحظه وقت شما رو بگیرند.»

آليس که دیگر معنای این جمله را خوب می‌شناخت دوباره کفش‌هایش را از پا درآورد. خانم میان سال کوتاه‌قدی به جلوی سالن قدم گذاشت؛ از همان نوع افرادی که پدر آليس آن‌ها را «رویه‌کوبی شده» وصف می‌کرد، که بالشتنک‌های توپُر و محکم مبلمان باکیفیت داشتند!

او با بادیزني سفید گردن خود را بادی زد و کلاهش را مرتب کرد و گفت:
« درباره کتابخانه سیار. پیشرفت‌هایی داشته‌یم که دوست داشتم به شما اطلاع بدم.»

«همه‌ی ما از اثرات فاجعه‌بار رکود روی این کشور بزرگ آگاهی داریم. توجه‌ها اینقدر روی نجات و بقا متتمرکز بوده که عناصر دیگه‌ی زندگی مجبور به عقب‌نشینی شدند. ممکنه بعضی از شما درباره تلاش‌های سخت رئیس جمهور روزولت و همسرشنون برای بازگردانی توجه‌ها به ادبیات و آموزش چیزهایی شنیده باشید. خب، او ایل همین هفته افتخار این رو داشتم که با خانم لانا نوفسیر، رئیس خدمات کتابخانه‌ای انجمن اولیا و مریبان کنتاکی، چای بنوشم. ایشون به ما گفت، به عنوان